

DA LI RODITELJSTVO DOPRINOSI BOLJOJ ILI LOŠIJOJ PERCEPCIJI KVALITETA BRAČNOG ODNOSA?

Biljana Trifunović, Jelena Šakotić-Kurbalija

Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu

Poster

U cilju utvrđivanja efekata roditeljstva na percepciju kvaliteta bračnog odnosa, kod bračnih parova u Srbiji, prikupljeni su podaci na uzorku od 486 bračna para različitog socioekonomskog, obrazovnog i radnog statusa, starosti partnera 17-81 godina ($AS=40,94$; $SD=11,64$). Za procenu kvaliteta bračnog odnosa primenjena je Skala prilagođenosti u bračnom odnosu (DAS: Spanier, 1976, 1989) sa četiri dimenzije kvaliteta bračne relacije: Konsenzus, Zadovoljstvo relacijom, Afektivno-seksualna usaglašenost i Kohezivnost. S obzirom na to da su preliminarnim analizama ustanovljeni isti efekti roditeljstva na kvalitet bračnog odnosa i kod muškaraca i kod žena, dalje analize su vršene na celokupnom uzorku. Jednofaktorskom multivarijatom analizom kovarijanse (MANCOVA) su ispitane razlike između bračnih parova koji imaju decu i parova koji nemaju decu u navedene četiri dimenzije kvaliteta bračne relacije. Budući da brojna istraživanja ukazuju na značajne efekte dužine partnerske relacije na bračni kvalitet, uticaj ove varijable je kontrolisan.

Rezultati upućuju na postojanje značajnih razlika u svim procenjenim dimenzijama kvaliteta partnerske relacije, pri čemu parovi koji nemaju decu percipiraju generalno kvalitetnijim svoje bračne odnose, u poređenju sa bračnim parovima koji imaju decu. Dobijeni rezultati su u saglasnosti sa prethodno sprovedenim istraživanjima, uključujući i meta-studije, i sugerišu negativni efekat roditeljstva na kvalitet partnerskih relacija, koji potencijalno može predstavljati posledice povećanja finansijskog opterećenja, konflikta u socijalnim ulogama, restrikcije slobode, kao i smanjenja seksualnih aktivnosti, koje se registruju kod bračnih partnera nakon rođenja dece. Ova studija ima praktične implikacije jer ističe važnost razmatranja uticaja roditeljstva na različite aspekte bračnog odnosa u kontekstu bračnog savetovanja. Rezultati istraživanja, koji su prikazani ovim radom, predstavljaju deo projekta "Efekti egzistencijalne nesigurnosti na pojedinca i porodicu u Srbiji", koji finansira Ministarstvo prosvete i nauke Republike Srbije (DN 179022).

Ključne reči: kvalitet braka, bračni parovi, roditeljstvo